

Gemeente Oudewater

RAADSVOORSTEL

15R.00164

Gemeente Woerden

15R.00164

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 24 maart 2015

Portefeuillehouder(s): Dhr. A. de Regt

Portefeuille(s): Sociaal Domein; Participatie, Werk & Inkomen

Contactpersoon: G. Kraaijkamp

Tel.nr.: 0620094919 **E-mailadres:** kraaijkamp.g@woerden.nl

Onderwerp: Zienswijze DVO / begroting Ferm Werk 2015

De raad besluit:

1. De zienswijze op de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Ferm Werk en begroting Ferm Werk 2015 vast te stellen
2. Het geconstateerde verschil tussen begroting Ferm Werk 2015 en begroting gemeente Oudewater 2015 voor € 25.000,= te dekken uit het Sociaal Deelfonds en voor € 63.000,= uit de bestemmingsreserve Sociaal Deelfonds (ingericht bij de vaststelling van de jaarrekening 2013).

Inleiding:

Dit raadsvoorstel heeft betrekking op de DVO Ferm Werk 2015 (dat wil zeggen de bijlage met prestatie-indicatoren en rapportage-items) en de begroting Ferm Werk 2015. Zij worden in samenhang aan de raad voorgelegd. De raad heeft de bevoegdheid een zienswijze uit te brengen alvorens het algemeen bestuur tot vaststelling overgaat.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

Overeenkomstig het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling is het gemeentebestuur bevoegd een DVO af te sluiten met Ferm Werk en een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de begroting Ferm Werk. De gemeenteraad wordt voorgesteld bijgaande zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van Ferm Werk.

Beoogd effect:

Met het indienen van een zienswijze wordt bevorderd dat in het dagelijks bestuur van Ferm Werk specifieke wensen en verwachtingen vanuit de gemeente Oudewater optimaal doorklinken met als resultaat een zo effectief en efficiënt mogelijk functionerend Ferm Werk. Samen met de beleidsuitgangspunten zoals vastgelegd in (de bijlage van) het integraal beleidsplan Sociaal Domein geeft de zienswijze aan Ferm Werk duidelijkheid over de doelstellingen van Oudewater en de wijze waarop die bereikt moeten worden (inclusief de middelen die Oudewater daarvoor over heeft).

Argumenten:

In bijgaande zienswijze (zie bijlage 1, de conceptbrief aan het dagelijks bestuur van ferm Werk) zijn de volgende elementen opgenomen:

1. De DVO en de begroting Ferm Werk 2015 hadden voor 1 januari 2015 moeten zijn opgesteld. Het proces daar naartoe had beter en sneller moeten en kunnen verlopen. De gang van zaken is mede aanleiding geweest tot het nemen van maatregelen door de Raad van Commissarissen en het Dagelijks Bestuur. Wij zijn van mening dat deze maatregelen noodzakelijk waren.
2. De DVO 2015 (de bijlage met prestatie-indicatoren) is een verbetering in vergelijking met de DVO 2014. De opgenomen prestatie-indicatoren zijn relevant en scherper geformuleerd. De opgenomen rapportage-items zullen college en raad in staat stellen een goed oordeel te vormen over de 'performance' van Ferm Werk. In die zin worden met deze DVO en begroting goede stappen gezet in het kunnen volgen en bijsturen van Ferm Werk. Inmiddels is in het dagelijks bestuur Ferm Werk afgesproken deze begroting om te zetten in een solide productiebegroting (een begroting op basis van PxQ). Dit zal de inzichtelijkheid nog meer vergroten en dit geeft de deelnemende gemeenten als gewenst meer mogelijkheden om specifieke afspraken met Ferm Werk te maken, geënt op de lokale situatie en behoeften.
3. Bijgevoegde begroting Ferm Werk 2015 resulteert in een verschil met in de gemeentebegroting opgenomen ramingen. Die verschillen zijn voor een groot deel verklaarbaar op basis van het moment waarop de begrotingen zijn opgesteld. De gemeentebegroting is rond de zomer 2014 opgesteld op basis van de op dat moment bekende gegevens over de ontwikkeling van het bestand, de te verwachten rijksbijdragen en de te verwachten kosten van Ferm Werk. De begroting Ferm Werk 2015 is recentelijk opgesteld en baseert zich op meer actuele gegevens.
4. De begroting Ferm Werk 2015 is een realistische begroting. Er is uitgegaan van actuele gegevens en er is rekening gehouden met reeds ingezette maatregelen. Zoals bekend is naar aanleiding van de tweede en derde kwartaalrapportage 2014 door Oudewater scherpe actie ondernomen richting Ferm Werk. Dat heeft er toe geleid dat eind 2014 en begin 2015 de zogenaamde poortfunctie is versterkt, dat het aanwezige bestand is beoordeeld op rechtmatigheid van verstrekkingen en dat meer inzet is gepleegd op het bevorderen van uitstroom. Het succes van deze maatregelen geeft in de begroting 2015 de mogelijkheid uit te gaan van een lichte daling van het bestand. Verwachting is dat het bestand zal dalen van 84 (op 1 jan. 2015) naar 82 (op 1 jan. 2016) ondanks de ongunstige autonome ontwikkeling en de ophoging van de taakstelling huisvesting statushouders. (Zie voor de cijfers bijlage 4, de concept bedrijfsvoeringsparagraaf).
5. Het voorgaande houdt in dat ten behoeve van inwoners van Oudewater extra inzet is gepleegd. Er zijn meer verschillende werkzaamheden verricht als gevolg van de decentralisatie (bijv. het vervallen van de landelijke compensatie CER/Wtgc en de gelijktijdige uitbreiding van de groep inwoners die gebruik kunnen maken van de collectieve ziektekostenverzekering) en het aantal inwoners waarvoor deze werkzaamheden worden verricht, is toegenomen. Dit heeft echter niet geleid tot uitbreiding van de formatie in fte in deze begroting Ferm Werk ten opzichte van de begroting Ferm Werk 2014. Wel is het zo dat is gebleken dat een deel van de incidentele kosten in 2014 moeten worden aangemerkt als structureel. Deze komen terug in de nu voorliggende begroting.
6. Een belangrijk deel van het verschil betreft de rijksbijdrage ten behoeve van uitkeringen (het BUIG-budget). Daarbij bestaat een verschil van € 61.000,= in die zin dat Oudewater dit bedrag extra ter beschikking moet stellen van Ferm Werk. Het verschil is verklaarbaar:

- in de gemeentebegroting is (vanwege het moment van opstellen) geen rekening gehouden met de ophoging taakstelling statushouders
- in 2014 is het BUIG-budget door de rijksoverheid naar beneden bijgesteld. Dat werkt door in 2015. Bij de opstellen van de gemeentebegroting is hiermee onvoldoende rekening gehouden
- voor 2015 is door de Rijksoverheid een nieuwe verdeelsystematiek gehanteerd. Die heeft voor Oudewater een negatief effect dat bij het opstellen van de gemeentelijke begroting nog niet bekend was.

7. Een deel van het verschil betreft € 10.000,= meerkosten voor collectieve ziektekostenverzekering voor inwoners met een laag inkomen. Dit als gevolg van het vervallen van de compensatie CER/Wtcg vanuit het rijk. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd (vergelijk het raadsvoorstel met die strekking van oktober 2014).
8. Overige verschillen ter grootte van € 25.000,= hebben betrekking op de invoering van de Participatiewet en het creëren van garantiebannen in het kader van het nakomen van de afspraken in het sociaal akkoord.

Cijfermatige toelichting en duiding Begroting Ferm Werk 2015

De voorliggende begroting Ferm Werk vertoont verschillen met de gemeentelijke begroting 2015 waarin de bijdragen aan Ferm Werk opgenomen zijn. In bijlage 1 bij de begroting Ferm Werk 2015 worden de verschillen aangegeven. Het totale verschil bedraagt in 2015 € 98.000,=.

In onderstaand overzicht worden de tekorten gespecificeerd.

Tekort tov gemeentelijke begroting	x 1000	zie bijl 1 begroting Ferm Werk	
Grote geldstroom			
1 gem. bijdrage tekort BUIG	90	14	
2 gem. bijdrage BBZ	14		
3 gem. armoedebeloid	34		
4 gem. bijdrage participatie	25		
5 gem. bijdrage WSWsubsidie tekort	10		
totaal GG gemeentelijke bijdrage	27	14	13
tekort GG rijksbijdragen	61		61
Totaal tekort grote geldstroom	34	14	48
Kleine geldstroom			
6 uitvoeringsk. bijstand / armoedebeloid	46		
7 uitvoeringsk. participatie	23	-14	
8 uitvoeringsk. WSW	1		
totaal KG gemeentelijke bijdrage	70	-14	56
tekort GG rijksbijdragen	6		6
Totaal tekort grote geldstroom	64	-14	50
Totaal incl. tekort rijksbijdragen	98		98
Totaal excl. tekort rijksbijdragen	43		43

In bovenstaand overzicht wordt onderscheid gemaakt tussen de Grote geldstroom (GG) en de Kleine geldstroom (KG). De lasten Grote geldstroom (GG) zijn financiële verstrekkingen aan inwoners (bv. bijzondere bijstand). Uitgaven GG worden gedekt door inkomsten GG. Deze bestaan uit rijksbudgetten die één op één ter beschikking worden gesteld aan Ferm Werk en (indien nodig) gemeentelijke bijdragen. De lasten Kleine geldstroom (KG) zijn kosten van uitvoering van regelingen, overeenkomend met de organisatiekosten van Ferm Werk. Uitgaven KG (uitvoeringskosten) worden gedekt uit rijksbijdragen, netto toegevoegde waarde (eigen inkomsten

van Ferm Werk uit productie en detachering) en gemeentelijke bijdragen.

De aansluiting tussen de linkerkolom en bijlage 1 bij de begroting Ferm Werk (de rechter kolom) betreft € 14.000,= uitvoeringskosten die door Ferm Werk (ten onrechte) zijn geplaatst onder de grote geldstroom.

Tekorten grote geldstroom (gemeentelijke bijdragen)

Ad 1. Tekort BUIG

Het BUIG-budget staat voor gebundelde uitkering. Door de wet BUIG is een aantal kleinere budgetten samengevoegd in het volledige Inkomensdeel dat de gemeente ontvangt voor de bijstandsverstrekking op grond van de WWB en de Participatiewet. Het verschil tussen de begroting Ferm Werk en de gemeentelijke begroting van € 90.000,= is positief in die zin dat de gemeente Oudewater meer begroot heeft aan gemeentelijke bijdrage dan waarvan Ferm Werk uitgaat. Dat heeft vooral te maken met de reeds beschreven acties waardoor wordt verwacht dat het bestand in 2015 niet groeit en zelfs (licht) afneemt.

Ad 2. Tekort BBZ

Het rijksbudget voor BBZ wordt onder meer bepaald op basis van historische gegevens over verstrekkingen. De gemeente Oudewater heeft (evenals voorgaande jaren) geen bedrag voor BBZ begroot. Ferm Werk denkt in 2015 € 15.000,= uit te keren terwijl de rijksbijdrage € 1.000,= bedraagt. Overigens merken we hierbij op dat het aantal en de hoogte van de verstrekkingen moeilijk te voorspellen zijn en dat een gedeelte van de uitgaven bestaat uit leningen die kunnen worden teruggevorderd. De kans dat terugvordering slaagt is gering. Ferm Werk houdt met de opbrengsten in de jaarbegroting geen rekening.

Ad 3. Tekort armoedebeleid

Het hier opgenomen tekort heeft dezelfde oorzaken als bij het tekort BUIG staat aangegeven. Meer inwoners in de bijstand en meer opvang statushouders betekenen grotere (voor een deel bij de opstelling van de gemeentebegroting niet voorziene) uitgaven aan bijzondere bijstand. Overigens bestaat dit tekort voor € 10.000 aan extra kosten collectieve zorgverzekering ter compensatie van het vervallen van Wtcg/CER. Oudewater wordt in elk geval in 2015 daarvoor gecompenseerd via het WMO-rijksbudget.

Ad 4. Tekort participatie

Ferm Werk heeft € 25.000 kosten opgenomen ten behoeve van participatie. Het gaat om cliëntgebonden kosten zoals kosten van externe scholing, kinderopvang, inburgering en reiskosten. Met andere woorden; het gaat om belangrijke voorwaarden om te kunnen re-integreren.

Ad 5. Tekort WSW

Het verschil tussen gemeentebegroting en begroting Ferm Werk wat betreft het subsidietekort WSW bedraagt € -10.000. Daarbij gaat het om een verschil tussen de loonkosten van inwoners met een WSW-dienstverband en de rijkssubsidie die daarvoor wordt ontvangen. Dit gunstige verschil wordt mede veroorzaakt door een verlaging van de gemiddelde loonkosten van WSW-ers door het extra in dienst nemen van WSW-ers door de gemeente Woerden waardoor de gemiddelde personeelslast is afgenomen.

B. Tekorten kleine geldstroom

Ad 6. Uitvoeringskosten bijstand/armoedebeleid

Door het hogere aantal inwoners met een uitkering (voorziening) en de verwachte hogere instroom moeten meer werkzaamheden worden verricht. De formatie van Ferm Werk is zoals aangegeven in 2015 niet overeenkomstig uitgebreid. In 2014 is dat wel gebeurd. Een deel van de daarmee gepaard gaande incidentele kosten over 2014 is in 2015 als structurele kosten opgenomen. Daarmee is geen rekening gehouden in de gemeentebegroting 2015. In de uitvoeringskosten bijstand / armoedebeleid is € 9.000 incidentele kosten opgenomen. Dit op basis van de veronderstelling dat de formatie van Ferm Werk na dit jaar kan krimpen als de Participatiewet verder is geïmplementeerd.

Ad 7. Uitvoeringskosten participatie

De prognose op basis van Q3, en daarmee de begroting Ferm Werk 2015, gaat uit van hogere aantallen re-integratieklanten dan de gemeentelijke begroting. Ook wordt uitgegaan van een lagere

(en thans meer realistische) netto toegevoegde waarde. Wij willen meer inzicht in de besteding van de gemeentelijke bijdragen voor participatie. Wij dringen hier via het Dagelijks Bestuur bij de directie van Ferm Werk op aan en de overgang naar een productenbegroting is in hiermee in lijn.

In de uitvoeringskosten participatie is een incidenteel verlies van de kringloopwinkels van € 6.000,= opgenomen. Dat wil zeggen dat het tekort (€ 9.000,= plus € 6.000,=) op de kleine geldstroom voor € 15.000,= bestaat uit incidentele kosten.

Ad 8. Uitvoeringskosten WSW

Een gering verschil van € 1.000,= wordt veroorzaakt door afronding.

Algemene opmerking:

Van belang zijn vooral de tekorten die optreden in relatie tot de gemeentelijke bijdragen, zoals opgenomen in de begroting Oudewater. De tekorten die staan vermeld bij de rijksbijdragen hebben we in de toelichting buiten beschouwing gelaten. Deze bijdragen kunnen nog wijzigen en zijn in de praktijk nauwelijks beïnvloedbaar.

Kanttekeningen:

De mogelijkheden om de opgenomen lasten de begroting Ferm Werk 2015 te reduceren zijn beperkt.

- Het beperken van het aantal inwoners dat een beroep doet op deze voorzieningen, vermindert het tekort op de grote geldstroom. Ferm Werk streeft dit na door 1) versterking van de poortfunctie en versterking van de toets op rechtmatigheid, ook onder het zittende bestand, en door 2) bevordering van de (partiële) uitstroom naar betaald werk. Wij dringen er bij Ferm Werk op aan veel aandacht te richten op het tweede punt: bevordering van de (partiële) uitstroom naar betaald werk. Met de bevordering naar betaald werk beperken we immers niet alleen de uitgaven, maar hebben inwoners ook een beter toekomstperspectief.
- De kleine geldstroom hangt samen met uitvoeringskosten en is moeilijk te beïnvloeden. De door Ferm Werk begrote uitvoeringskosten zijn vooral ingegeven door de kosten van de aanwezige formatie en reguliere activiteiten. In fte is de formatie niet toegenomen ondanks de toename van taken en werkzaamheden. Het ingezette onderzoek naar bedrijfsvoering en de overgang naar een productenbegroting moet duidelijk maken in hoeverre deze kosten gereduceerd kunnen worden zonder aan kwaliteit van dienstverlening geweld aan te doen.

Financiën:

De voorliggende begroting Ferm Werk vertoont verschillen met de begroting van de gemeentelijke bijdragen aan Ferm Werk. Dit geeft een totaal "tekort" voor Oudewater van € 98.000,=.

Oorspronkelijk verschil ("tekort")	98				
Uitvoeringskosten BUIG	2	ten laste van sociaal deelfonds			
Bijzondere bijstand / declaratieregeling	9	idem			
Collectieve zorgverzekering ivm CER/Wtcg	10	idem			
Uitvoeringskosten Participatie (garantiebanen)	14	idem			
Resterend verschil	63	ten laste van bestemmingsreserve sociaal deelfonds			

Het tekort bestaat voor € 10.000,= uit meerkosten collectieve ziektekostenverzekering in verband met het wegvallen de compensatie CER/Wtcg aan inwoners door het rijk. De raad heeft in oktober 2014 besloten deze meerkosten te dekken uit de compensatie die Oudewater hiervan van het rijk ontvangt. Voorgesteld wordt een deel van het overige tekort te dekken uit het Sociaal Deelfonds 2015. Dit voor een bedrag van € 25.000,=. Daarbij gaat het om (incidentele) kosten in verband met de invoering van de Participatiewet. Het is verdedigbaar deze kosten ten laste van het sociaal deelfonds te brengen. Voorgesteld wordt om het resterende tekort ad € 63.000,= (hetgeen grofweg overeenkomt met het tekort op de rijksbijdrage BUIG) ten laste te laten komen van de bestemmingsreserve Sociaal Deelfonds.

Uitvoering:

De door de raad (op basis van het voorstel in bijlage 1) vastgestelde zienswijze wordt ter kennis gebracht van het algemeen bestuur van Ferm Werk.

Communicatie:

Nvt

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Nvt

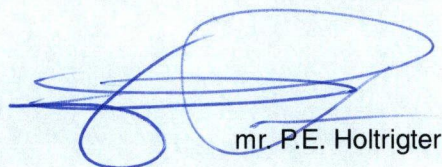
Bijlagen:

1. 15U.06280 Brief aan Ferm Werk met zienswijze op DVO Ferm Werk 2015 en begroting Ferm Werk 2015
2. 15i.01035 Aanbiedingsbrief van Ferm Werk
3. 15i.01032 Begroting Ferm Werk 2015
4. 15i.00846 Concept bedrijfsvoeringsparagraaf bij begroting Ferm Werk
5. 14i.05853 DVO Ferm Werk 2015 (bijlage met prestatie-indicatoren)

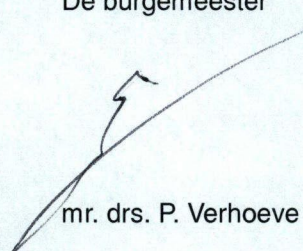
De indiener: college van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

mr. P.E. Holtrigter

mr. drs. P. Verhoeve